

فرهنگ رضوی

چهارشنبه
۱۷ آبان ۱۳۹۶
۱۹ صفر ۱۴۳۹
۸ صفحه/شماره ۳۷۰۹

حکمت روز
امام صادق(ع)

زیارت امام حسین(ع) را رها نکن و دوستان خود را هم به آن سفارش کن، که در این صورت، خداوند عمرت را طولانی، روزی ات را ز یاد و ندگی ات را همراه با سعادت می کند و جز سعادت تمند نمی میری و نام تو را در شمار سعدتمندان، ثبت می کند.

کامل الزیارات ص ۱۵۲

مناجات
خواجه عبدا... انصاری

الهی!
در دل دوستان تو نور عنایت پیدااست
و جان ها در آرزوی وصال تو حیران و شیدااست
چون تو مولا که راست ؟
و چون تو دوست کجاست ؟

ایام نامه

خراسان به روایت فرسان
۱۷ آبان ۱۳۴۶

ماه سقوط نکرده است

۵۰سال پیش در چنین روزی،روزنامه «خراسان» نوشت:
انتشار یک خبر بی اساس در یکی از جراید محلی در مورد سقوط ماه مصنوعی در طر قبه، بین اهالی مشهد ایجاد شایعه و وحشت نموده، به طوری که طی دور روز گذشته تلفن‌های زیادی به دفتر خراسان شده و در مورد صحت و سقم خبر مزبور استفسار نموده‌اند. به طوری که خبرنگار اعزامی ما پس از تحقیق کامل گزارش می دهد، خبر مزبور کاملاً بی اساس بوده و انتشار آن بر هیچ مبنایی استوار نبوده‌است و جای هیچ گونه نگرانی و شایعه‌سازی باقی نیست.

- جایی که جواب طلبکار چوب است**
بعداز ظهر روز گذشته، جوان ۲۰ساله‌ای به نام اسدا... که از ناحیه پاهایش مصدوم شده بود، جهت معالجه به بیمارستان سوانح منتقل گردید. در گفت وگویی که باوی به عمل آمد اظهار کرد که من صبح برای گرفتن مقداری پول که از شوهر خواهرم طلب داشتم به منزل وی رفتم ولی او وقتی در را به رویم گشود، به اتفاق نوکرش جلوی مرا گرفت که چرا به منزل من آمده‌ای؟ گفتم: آمده‌ام تلیم را از شما بگیرم،ولی او گفت:تو از من طلبی نداری. تهدید کردم که به کلانتری شکایت می کنم،وقتی راه افتادم تا از منزل خارج شوم، ناگهان به هم رانو کرش با

نمای تاریخی	
<div><div><div><div></div><div><div>نقاره خانه حرم مطهر رضوی</div></div></div></div><div><div>سال ۱۲۸۳</div><div>خورشیدی</div></div></div>	

کالا	قیمت(تومان)	واحد	منبع: سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی	کالا	قیمت(تومان)	واحد
گوجه فرنگی	۳۲۰۰	کیلو گرم		برنج پاکستانی درجه یک	۷۳۰۰	کیلو گرم
سیب زمینی	۱۸۰۰	کیلو گرم		روغن مایع	۵۲۰۰	بطری ۸۱۰ گرمی
پیاز زرد	۲۱۰۰	کیلو گرم		مرغ گرم	۶۳۰۰	کیلو گرم
عدس کانادایی	۶۳۰۰	کیلو گرم		گوشت گوسفندی (لاشه)	۳۷۰۰۰	کیلو گرم
لوبیا قرمز	۷۳۰۰	کیلو گرم		گوشت گوسفندی (ران بی چربی)	۴۷۵۰۰	کیلو گرم
روغن نباتی جامد	۲۳۵۰۰	حلب کیلویی				

<div><div><div>Nishapur</div><div>نیشابور</div><div>▲۲۷ ۷▼</div></div></div>	<div><div><div>Quchan</div><div>قوچان</div><div>▲۲۲ ۸▼</div></div></div>	<div><div><div>Sabzevar</div><div>سبزوار</div><div>▲۲۹ ۱۴▼</div></div></div>	<div><div><div>Dargaz</div><div>درگز</div><div>▲۲۳ ۱۱▼</div></div></div>	<div><div><div>TorbatHeydarieh</div><div>تربت حیدریه</div><div>▲۲۷ ۹▼</div></div></div>	<div><div><div>TorbatJam</div><div>تربت جام</div><div>▲۲۷ ۹▼</div></div></div>	<div><div><div>Taybad</div><div>تایباد</div><div>▲۲۶ ۱۲▼</div></div></div>	<div><div><div>Mashhad</div><div>مشهد</div><div>▲۲۴ ۱۰▼</div></div></div>		
روزنامه خراسان رضوی: رتبه یک نشریات استانی		صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان مدیرمسئول: محمدسعید احدیان سر دبیر: سیدعلی علوی		دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهیدصادقی صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵ تلفن: ۵۱۰-۳۷۶۳۴۰۰۰		نمابر دبیر خانه: ۵۱۳۷۶۳۴۲۹۵ پذیرش آگهی و اشتراک: ۵۱۳۷۰۱۰ پیامک: ۳۰۰۰۹۹۹		چاپ مشهد: شهر جابر خراسان روابط عمومی: ۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ نمابر تحریریه: ۵۱۳۷۶۳۶۵۰۱	

یادداشت
<div><div><div><div></div><div><div>حجت الاسلام والمسلمین مسعود تاج لنگرودی</div></div></div></div><div>کارشناس مذهبی</div></div>

پیاده روی اربعین؛ جلوه عظیم وحدت و نماد بصیرت

زیارت حضرت اباعبدا...الحسین (ع) یکی از مقدس ترین و با فضیلت ترین زیارت هاست. در فرهنگ دینی و روایات رسیده از پیامبر اکرم(ص) و اهل بیت (ع) بر این زیارت تاکید فراوان شده است تا جایی که آن را در حد «و جواب» دانسته اند.

تمامی این تاکیدات حاکی از اهمیت قیامی است که امام حسین(ع) آن را رهبری می کرد و در هر زیارت، یاد و اهمیت آن دوباره جلوه گر می شود.

حال علاوه بر بیانات معصومان (ع) در باب اهمیت زیارت این امام همام، باید دانست که راهپیمایی اربعین از زمان ائمه اطهار (ع) در بین شیعیان رایج بوده و شیعیان حتی در زمان بنی امیه و بنی عباس به این حرکت مقید بوده‌اند و این سیره مستمر شیعه در طول تاریخ بوده است. جابر بن عبدا... انصاری، صحابی پیامبر اسلام(ص) و راوی حدیث لوح پس از واقعه عاشور، نخستین زائر امام حسین (ع) بود که در روز اربعین به کربلا رسید.

در همان روز امام سجاد(ع) و حضرت زینب (س) پس از راهایی از اسارت راهی کربلا شدند و قبران حضرت را زیارت کردند، همین امر موجب نهادینه شدن این سیره میان علما، بزرگان، محبان حسین (ع) و شیعیان در طول تاریخ شد.

آیت... بهجت نیز در باب اهمیت شخصیت سیدالشهدا(ع) و جایگاه کانونی آن در جهان اسلام چنین فرمود: «امام زمان (عج) پس از ظهور، خود را به واسطه امام حسین (ع) به همه عالم معرفی می کند، بنابراین در آن زمان باید همه مردم همه حسین (ع) را شناخته باشند و پیاده روی اربعین بهترین فرصت برای این کار است.»

نایب از این مهم غافل شد که این اجتماع عظیم که همه ساله شکوه ارادت را به خاندان اهل بیت(ع) جلوه گر می سازد؛ علاوه بر آثار و نفحاتی که بر شخصیت افراد دارد، توجهات را به کانون مهمی در جهان اسلام متمرکز می دارد. همین مسئله سبب می شود که در طول تاریخ از نور مضجع آن امام کاسته نشود و هر سال بر عظمت و جایگاه این حرکت عظیم افزوده شود.

از سویی این حرکت، حرکت عشق و ایمان است و در آن ایمان و اعتقاد قلبی و باورهای راستین، تحریک کننده و عمل کننده است. پس ماند گاری این اقدام را بیشتر می کند و بر جامعه مخاطب آن می افزاید.

زوار این حرم مطهر با وجود تمامی تهدیدها، کمیودها و مشکلات، دشواری های این مسیر را به جان می خردند و عازم زیارت این بارگاه می شوند. این پیاده روی عظیم حسینی از یک سو از سوی دیگر عشق به خدمات رسانی به زائران پیاده باعث می شود توجه جهانیان به این آیین و توجه حرکت جهانی شود، شاهد این مدعا آن است که طی سال های اخیر بسیاری از افراد غیر مسلمان تحقیقات گسترده ای را درباره این حرکت عظیم به انجام رسانده اند.

بازتاب جهانی این راهپیمایی نیز خود گواه اهمیت آن است و انسان های آگاه بسیاری را که حتی پیرو دیگر ادیان هستند متوجه خویش می سازد. همین امر موجب برگزاری هر چه باشکوه تر این آیین می شود و در مقابل نامیدی و یاس دشمنان اهل بیت (ع) را فراهم می آورد.

این راهپیمایی اگر چه یک جنبه سیاسی نیز در کنار اهداف متعدد دیگر آن دارد و اهداف آن فکرا و عملی جهانیان را متوجه عالم تشیع می کند، اما وجه مهم تر آن وحدت آفرین بودن این حرکت عظیم است.

به بیان دیگر حضور در پیاده روی اربعین حسینی در حقیقت حضور در همایش عظیم و عمومی برای تجدید عهد با امام معصوم (ع) است و در چنین شرایطی همنوایی ویژه ای میان احاد مردم شکل می گیرد که همین اجتماع عمومی ضمن وحدت آفرینی دینی، بصیرت آفرین بود، خواهد بود، زیرا همه به سمت یک مقصد که امام معصوم(ع) است، در حرکت هستند و همین مسئله ظر فیت خوبی را بر ای امام شافعه و توسعه فرهنگ ولایت ایجاد می کند. شناخت اربعین حسینی به معنی داشتن بصیرت و دانش است و افرادی که امام شان را در هر شرایطی یاری می کنند، قطعاً در طول حیات خود در مواجهه با همه ها و تحریب ها، بیدار و هشیار خواهند بود و این به معنی ولایت پذیری و همراهی با ولی و حجت خداست.

در واقع اربعین حسینی خود بیدار کننده اذهان خفته مردم روزگار است. یک اجتماع عظیم که صرف نظر از سلاقی مختلف زیر یک پرچم و اعتقاد رایج گرد هم آمده‌اند. این اتفاق بی شک یک ظرفیت بزرگ برای جهان اسلام است که باید از آن به شایستگی بهره گرفته شود.

این حرکت خودجوش و مردمی که ریشه در ارادت نسل های مختلف به حسین(ع) و خاندان او دارد، قابل مصادر نیست اما اتحاد و همدلی که به سبتر آن شکل می گیرد باید به شئون مختلف جهان اسلام تسری یابد تا دشمنان دیگر خیال تفرقه افکنی در میان مسلمانان را به ذهن خود خطور نهند.

اما یک روی صحبت مان با مسئولان و متولیان فرهنگی نیز هست که می توانند با فراهم سازی بهتر زیر ساخت ها و تسهیلات، به برگزاری هر چه باشکوه تر این حرکت خودجوش و مردمی کمک کنند.

مشهد

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

قصه های ناتمام
سروش

یکی در دل جمعیت فریاد می زند: «خدا لعنت کنه!...» و شماری به تبعیت از او شروع به لعن و نفرین می کنند. مرد قرمزپوش اما با اخمی عمیق بر چهره، بی توجه به آن ها با چند قدم بلند خودش را به هیبیتی سبزپوش می رساند که روی زمین دوزانو نشسته است. فریاد بلندی از حنجره بر می آورد، خنجر را از غلاف بیرون می کشد، دستش را سریع زیر گلو می گذارد، چانه اش را محکم می گیرد و تیغ را بر گلو می کشد... آه! نهاد جمعیت بلند می شود. عده ای بر سر و صورت می کوبند و گروهی با صدای بلند می گریند. یکی دو نفر هم هر چه در دست دارند به سمت او پرت می کنند. چند دقیقه بعد اها آرام می گیرد و چراغ ها خاموش می شوند و کسی نمی بیند که «شمر» کجی نشسته، سر در گر بیان فرو بر ده به پهنای صورت می گیرد.

***

قرن هاست که به اعتبار هنر تعزیه و شبیه خوانی، روایت کربلا و آن چه بر یاران حسین(ع) رفت، در یادها زنده مانده و داغی که ۱۴۰۰ سال پیش بر دل تاریخ نشست، بر صحنه این نمایش های مذهبی و تاریخی جلوه گر شده است. هنر مندانی که عهده دار اجرای این مجالس بودند در طول سال ها، بی توجه به محدودیت ها، دشواری ها و حتی ممنوعیت ها، راه خود را ادامه دادند و اتفاقی ماندگار را رقم زدند اما بخشی از بار اجرای این مجالس بر عهده بازیگرانی بود که باید نقش های منفی و به بیان بهتر «اشقیا» را ایفا می کردند. شمرها، یزیدها، معاویه ها و... همان قدر در انتقال حس و حال این نمایش به مخاطب موثر بودند که او لیاخوان ها؛ مردانی که بر صحنه، سبعبیت یزیدیان را تصویر کردند و لعن ها و نفرین ها را به جان خریدند.

به بهانه این ایام گفت وگویی داشتیم با دونفر از کسانی که ایفاگران نقش های دشوار در مجالس تعزیه هستند.

●اولین نقش، نقش جلاد بود

قاسم رزقی اهل کاشمر است. کارش معاملات املاک است اما ۱۰ سالی می شود که به همراه گروه تعزیه به «هروان حسینی» به اجرای نمایش های مذهبی می پردازد. او ماجرای ورودش به این عرصه را این طور تعریف می کند: پدرم «مخالف خوان» بود و از کودکی مرا هم وارد گود تعزیه کرد. این جوان ۲۶ساله ادامه می دهد: آن اوایل نقش کودکان را در مجالس بازی می کردم اما قد که کشیدم، پدرم پیشنهاد بازی در نقش های جدی تر را داد. در دوران راهنمایی و دبیرستان هم در گروه تئاتر مدرسه بازی می کردم و بی رغبت به این حوزه نبودم. خلاصه قسمت شد تا حضورم در تعزیه این طور ادامه پیدا کند. وی اصرار دارد که بازی در نقش های منفی یادگار پدر برای اوست و از اولین حضور جدی اش در این حوزه چنین تعریف می کند: اولین نقش جدی ام در لباس مخالف خوان در تعزیه مسلم و با نقش جلاد بود که برای آن حتی جایزه هم دریافت کردم.

او می گوید که گاهی شور تعزیه چنان دامن جمعیت را می گیرد که از خود بیخود می شوند؛ به دفعات اتفاق افتاده که سنگ بارانمان کردند. یکی دوبار حتی تماشاچیان از میان جمعیت حمله کردند که باوساطت بازیگران کار به جاهای باریک نکشید. این اتفاقات را می گذاریم پای بازی هایی که مخاطب با آن ها ارتباط برقرار می کند، پس دلخور نمی شویم.»

مکشی می کند و یک باره می گوید: البته یک بار به دلیل بعضی از بر خوردهایی که بعد از مراسم با من می شد، تصمیم گرفتم تعزیه را کنار بگذارم. جوان بودم و حساس... خلاصه یک شب خواب دیدم در یک مجلس بزرگ تعزیه حضور دارم. بسیار باشکوه بود اما بزرگان مجلس از من ناراحت و دلخور بودند. آن خواب مرا حسابی دگرگون کرد. صبح روز بعد عزم کردم تا روزی که نفس دارم، در هر شرایطی به ایفای نقش در تعزیه ادامه بدهم. او نقش های منفی متعددی را بازی کرده؛ از شمر و یزید بگیرد تا معاویه و ابن سعد. خودش تاکید می کند یک مخالف خوان باید ظرفیت های مختلفی برای اجرای این نقش ها داشته باشد که یکی از آن ها به قول او «ن توپ صدا» ست. به انضمام آن میمیک صورت و حرکات بدن هم باید با این نقش های دشوار هماهنگ شوند.

از او می پرسیم اجرای بعضی صحنه ها، مثل صحنه حزن انگیز بریدن سر امام حسین(ع) برایش سخت نیست؟ بعضی می کنند و می گوید: ۱۰ سال است که به صورت حرفه ای در این حوزه نقش ایفا کردم اما هر بار در آن لحظه از خود بیخود می شوم. خاطرم هست یک بار در صحنه شهادت امام حسین(ع) در قتلگاه خنجر را به ظاهر بر گلو نقش مخالف گذاشتم و بعد گریستم. او از لطف و همراهی مردم با مجالس تعزیه قدرانی می کند و گلابه دارد از مسئولانی که نه تنها فضایی برای تعزیه خوانی در شهر او فراهم نمی کنند، بلکه حتی در این جنس بر نامه ها به عنوان تماشاچی هم حضور نمی یابند. رزقی که پسری ۱۱ساله دارد، حالا به مثابه پدرش، پسر خود را برای حضور در این عرصه آماده می کند تا این هنر برای یک نسل دیگر هم به میراث برسد. او توضیح می دهد: در چند سال اخیر جوان های زیادی برای حضور در این فضا علاقه نشان داده اند. ما در انجمن تعزیه تر شیر کهن، به صورت هفتگی جلسات تدریس و آموزش تعزیه ویژه جوان ترها را برگزار می کنیم و